

Autoritatea de Supraveghere Financiară - ASF

**Norma nr. 5/2018
privind încheierea exercițiului financiar 2017 pentru societățile din
domeniul asigurațiilor**

În vigoare de la 26 martie 2018

*Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 262 din 26 martie 2018. Formă
aplicabilă la 25 aprilie 2018.*

În baza dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 8 alin. (1) și art. 35¹ din Legea nr. 32/2000 privind activitatea și supravegherea intermediarilor în asigurări și reasigurări, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 14 martie 2018,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

Art. 1. - (1) Prezenta normă reglementează încheierea exercițiului financiar 2017 pentru entitățile din domeniul asigurațiilor, denumite în continuare asigurători și brokeri de asigurare.

(2) În sensul prezentei norme, prin asigurător se înțelege asigurătorul, asigurătorul compozit și asigurătorul mixt, așa cum aceștia sunt definiți la art. 1 alin. (2) pct. 3, 4 și 6 din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările ulterioare.

Art. 2. - (1) Asigurătorii și brokerii de asigurare întocmesc situații financiare anuale la data de 31 decembrie 2017, inclusiv în situația fuziunii, divizării, lichidării sau transferului de portofoliu, în condițiile legii.

(2) Din punct de vedere contabil, sediile permanente din România care aparțin unor asigurători și brokeri de asigurare cu sediul în străinătate reprezintă subunități fără personalitate juridică ce aparțin acestor entități și au obligația întocmirii situațiilor financiare și raportărilor contabile cerute de Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare, în vigoare la data de 31 decembrie 2017.

(3) În situația în care asigurătorul și brokerul de asigurare cu sediul în străinătate își desfășoară activitatea în România prin mai multe sedii permanente, situațiile financiare anuale și raportările contabile cerute de Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se întocmesc de sediul permanent desemnat.

(4) Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, subunitățile deschise în România de entitățile (asigurători și brokeri de asigurare) rezidente în state aparținând Spațiului Economic European nu întocmesc situații financiare anuale pentru propria activitate.

(5) La depunerea situațiilor financiare anuale se vor avea în vedere și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.085/2003 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la implementarea Sistemului Electronic Național, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. - (1) Situațiile financiare anuale la data de 31 decembrie 2017 se întocmesc în conformitate cu prevederile reglementărilor contabile aplicabile la data de 31 decembrie 2017, astfel:

a) pentru asigurători - Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților care desfășoară activitate de asigurare și/sau reasigurare, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 41/2015, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru brokerii de asigurare - Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015.

(2) Prevederile alin. (1) referitoare la întocmirea situațiilor financiare anuale se aplică și subunităților deschise în România de entitățile cu sediul în state aparținând Spațiului Economic European.

(3) Inventarierea anuală se efectuează de către asigurători și brokeri de asigurare potrivit prevederilor Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 32/2015 privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor, capitalurilor proprii și a tranzacțiilor privind activitatea de asigurare și de reasigurare ale asigurătorilor/reasigurătorilor și brokerilor de asigurare/reasigurare, aplicabilă la data de 31 decembrie 2017.

(4) Evaluarea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii cu ocazia inventarierii și la închiderea exercițiului financiar se efectuează potrivit principiilor generale de raportare financiară și prevederilor privind evaluarea la inventar și prezentarea elementelor în bilanț prevăzute în:

a) cap. 2 secțiunea 2.4 și cap. 3 secțiunea 3.2 din reglementările contabile menționate la alin. (1) lit. a);

b) cap. 2 secțiunea 2.4 și cap. 3 secțiunea 3.2 din reglementările contabile menționate la alin. (1) lit. b).

Art. 4. - (1) Situațiile financiare anuale ale asigurătorilor se compun din:

a) Bilanț (cod 01);

b) Contul de profit și pierdere compus din:

(i) Contul tehnic al asigurării generale (cod 02);

(ii) Contul tehnic al asigurării de viață (cod 03);

(iii) Contul netehnic (cod 04);

c) Situația modificărilor capitalului propriu, cu respectarea prevederilor de la cap. 5 secțiunea 5.2 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. a);

d) Situația fluxurilor de trezorerie, cu respectarea prevederilor de la cap. 5 secțiunea 5.1 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. a);

e) Note explicative la situațiile financiare anuale, conform prevederilor cap. 6 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. a).

(2) Situațiile financiare anuale sunt însoțite și de formularele:

a) Date informative (cod 05);

b) Situația activelor imobilizate (cod 06).

(3) Asigurătorii care administrează fonduri de pensii facultative întocmesc și prezintă și situațiile prevăzute la cap. 15 secțiunea 15.2 subsecțiunea 15.2.4 "Situații prezentate de asigurătorii care administrează fonduri de pensii facultative" din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. a), astfel:

a) Situația activelor, pasivelor și capitalurilor proprii la 31 decembrie 2017;

b) Situația veniturilor și cheltuielilor la data de 31 decembrie 2017.

(4) Asigurătorii autorizați să practice asigurări de viață, dar care au primit autorizație și pentru clasele de asigurare A1 și A2 din categoria asigurărilor generale, evidențiază activitatea desfășurată, inclusiv pentru clasele A1 și A2, în contul tehnic al asigurărilor de viață.

Art. 5. - (1) Brokerii de asigurare întocmesc și depun situații financiare anuale care cuprind următoarele formulare:

a) Bilanț (cod 01);

b) Contul de profit și pierdere (cod 02);

c) Situația modificărilor capitalului propriu, cu respectarea prevederilor de la cap. 5 secțiunea 5.2 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. b);

d) Situația fluxurilor de trezorerie, cu respectarea prevederilor de la cap. 5 secțiunea 5.1 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. b);

e) Note explicative la situațiile financiare anuale, conform prevederilor cap. 6 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. b).

(2) Brokerii de asigurare întocmesc și transmit și următoarele formulare:

a) Date informative (cod 03);

b) Situația activelor imobilizate (cod 04).

Art. 6. - (1) Subunitățile deschise în România de entitățile cu sediul în state aparținând Spațiului Economic European întocmesc și depun la Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., și la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice o raportare anuală la data de 31 decembrie 2017 compusă din formularele specifice activității desfășurate:

a) Bilanț;

b) Contul de profit și pierdere.

(2) Raportarea anuală prevăzută la alin. (1) este însoțită de formularele specifice activității desfășurate:

a) Date informative;

b) Situația activelor imobilizate.

(3) Raportarea anuală prevăzută la alin. (1) este întocmită pe baza bilanței de verificare a conturilor sintetice la data de 31 decembrie 2017, corelată cu soldurile din bilanța analitică și cu rezultatele inventarierii.

Art. 7. - (1) Notele explicative menționate la art. 4 alin. (1) lit. e) și art. 5 alin. (1) lit. e) nu sunt limitative, acestea urmând să conțină cel puțin informațiile prevăzute în cap. 6 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. a), respectiv în cap. 6 din reglementările contabile menționate la art. 3 alin. (1) lit. b).

(2) Brokerii de asigurare care intermediază, în conformitate cu legislația specifică în vigoare, și produse ale fondurilor de pensii facultative prezintă în notele explicative o situație a comisioanelor obținute din această activitate.

Art. 8. - În "Situația activelor imobilizate" (cod 06, respectiv cod 04) informațiile sunt înscrise la costul istoric sau la valoarea reevaluată a plasamentelor în terenuri și construcții/imobilizărilor, după caz.

Art. 9. - (1) Situațiile financiare anuale ale asigurătorilor se semnează de persoanele în drept prevăzute la art. 28 alin. (10) și (13) din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cuprinzând numele și calitatea în clar a acestora - administrator, director economic, contabil-șef sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție, potrivit legii.

(2) Situațiile financiare anuale ale brokerilor de asigurare se semnează de persoanele în drept prevăzute la art. 28 alin. (10) și (13) sau, după caz, la art. 28 alin. (11) și (13) din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cuprinzând numele și calitatea în clar a acestora - administrator, director economic, contabil-șef sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această

funcție, potrivit legii, sau de persoane fizice sau juridice cu care s-au încheiat contracte de prestări servicii, autorizate potrivit legii, membre ale Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România.

Art. 10. - (1) Asigurătorii și brokerii de asigurare completează datele de identificare cum ar fi: denumirea societății, adresa, telefonul și numărul de înmatriculare la registrul comerțului, precum și pe cele referitoare la încadrarea corectă în forma de proprietate și codul unic de înregistrare, citeț, fără a se folosi prescurtări sau inițiale. În căsuțe se vor trece codurile care delimitează încadrarea asigurătorilor și a brokerilor de asigurare.

(2) Asigurătorii și brokerii de asigurare completează codul privind activitatea, cod format din 4 cifre (clase de activități) din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 656/1997, cu modificările ulterioare.

(3) Asigurătorii și brokerii de asigurare completează în mod corect pe prima pagină a formularului "Bilanț" datele prevăzute la alin. (1) și (2), astfel încât să fie posibilă identificarea societății.

(4) Forma de proprietate se va înscrie conform nomenclatorului prevăzut în cap. I din anexa*) care face parte integrantă din prezenta normă.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 bis.

(5) Prevederile alin. (1) - (3) se aplică și de către subunitățile deschise în România de entitățile cu sediul în state aparținând Spațiului Economic European; în ceea ce privește completarea formei de proprietate prevăzute la alin. (4), subunitățile completează forma de proprietate corespunzătoare societăților cărora le aparțin.

(6) Entitățile care, potrivit actului constitutiv, reprezintă filiale ale unor societăți cu capital integral sau majoritar de stat completează la forma de proprietate codul 15, respectiv 29, după caz.

(7) Modelul formularelor referitoare la situațiile financiare/raportările contabile, precum și corelațiile aferente pentru asigurătorii și brokerii de asigurare și subunitățile fără personalitate juridică sunt prezentate în cap. II din anexa care face parte integrantă din prezenta normă.

(8) Asigurătorii care întocmesc situații financiare anuale completează pe formularul de bilanț și datele de identificare ale firmei de audit care a realizat auditul statutar al situațiilor financiare anuale/consolidate (denumirea, numărul din registrul Camerei Auditorilor Financiar din România și codul unic de înregistrare).

Art. 11. - Asigurătorii și brokerii de asigurare care au în subordine sucursale sau alte subunități fără personalitate juridică, care desfășoară activitate și au sediul în străinătate, evaluează în lei rulajele și soldurile exprimate în valută din balanțele de verificare a conturilor sintetice transmise de acestea, la cursul valutar din ultima zi a exercițiului financiar 2017, și le centralizează cu bilanța de verificare întocmită pentru operațiunile economico-financiare desfășurate în țară.

Art. 12. - (1) Potrivit art. 30 din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, situațiile financiare anuale vor fi însoțite de o declarație scrisă a persoanelor prevăzute la art. 10 alin. (1) din aceeași lege, prin care își asumă răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare anuale și confirmă că:

a) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare anuale sunt în conformitate cu reglementările contabile aplicabile;

b) situațiile financiare anuale oferă o imagine fidelă a poziției financiare, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată;

c) persoana juridică își desfășoară activitatea în condiții de continuitate.

(2) Potrivit art. 29 din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, situațiile financiare anuale vor fi însoțite și de propunerea de distribuire a profitului sau de acoperire a pierderii contabile.

Art. 13. - Situațiile financiare anuale la 31 decembrie 2017 se întocmesc în lei. Această unitate de măsură se va trece pe fiecare formular în parte.

Art. 14. - (1) Brokerii de asigurare auditează situațiile financiare anuale, potrivit legii, dacă, la data bilanțului, depășesc limitele a două dintre următoarele 3 criterii de mărime:

a) total active: 3.650.000 euro;

b) cifra de afaceri netă: 7.300.000 euro;

c) număr mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 50.

(2) Brokerii de asigurare care, la data bilanțului, nu depășesc limitele a două dintre criteriile de mărime prevăzute la alin. (1) au obligația verificării situațiilor financiare anuale de către cenzori, potrivit legii.

(3) Brokerii de asigurare care au auditat situațiile financiare anuale asigură verificarea situațiilor financiare anuale numai dacă în două exerciții financiare consecutive nu depășesc limitele a două dintre cele trei criterii de mărime prevăzute la alin. (1).

(4) Brokerii de asigurare care au verificat situațiile financiare anuale conform prevederilor alin. (2) auditează situațiile financiare anuale numai dacă în două exerciții financiare consecutive depășesc limitele a două dintre cele trei criterii de mărime prevăzute la alin. (1).

(5) Pentru situațiile financiare ale anului 2017, încadrarea în criteriile de mărime prevăzute la alin. (1) pentru auditarea situațiilor financiare anuale se efectuează pe baza indicatorilor determinați din situațiile financiare ale exercițiului financiar 2016.

(6) Brokerii de asigurare care auditează situațiile financiare anuale/consolidate, potrivit criteriilor de mărime menționate la alin. (1), completează pe formularul de bilanț și datele de identificare (denumirea/nume și prenume, numărul din registrul Camerei Auditorilor Financiar din România și codul fiscal) ale firmei de audit/auditorului persoană fizică, după caz.

Art. 15. - (1) Asigurătorii și brokerii de asigurare depun la A.S.F. situațiile financiare anuale listate, semnate și ștampilate, împreună cu:

- a) o copie a codului unic de înregistrare;
- b) raportul administratorului;
- c) declarația scrisă a persoanelor răspunzătoare pentru organizarea și conducerea contabilității;
- d) raportul de audit statutar pentru situațiile financiare pentru care auditarea este obligatorie conform prevederilor reglementărilor contabile menționate la art. 3 alin. (1);
- e) raportul cenzorilor sau al expertului contabil, după caz;
- f) o copie a procesului-verbal al adunării generale a acționarilor sau asociaților în care s-au aprobat situațiile financiare anuale;
- g) propunerea de distribuire a profitului sau de acoperire a pierderii contabile;
- h) o copie a balanței de verificare a conturilor sintetice, semnată de persoanele în drept; și
- i) numai în cazul brokerilor de asigurare, o copie a balanței de verificare a conturilor analitice, semnată de persoanele în drept.

(2) Asigurătorii care practică cele două categorii de asigurări, asigurări de viață și asigurări generale, depun la A.S.F. balanțele sintetice aferente fiecărei categorii de asigurări, precum și balanța sintetică centralizată; asigurătorii care administrează fonduri de pensii facultative depun și balanța sintetică specifică activității de administrare de fonduri de pensii facultative.

(3) Balanța de verificare a conturilor sintetice și balanța de verificare a conturilor analitice, centralizate și distinct pentru cele două categorii de asigurări, asigurări de viață și asigurări generale, se depun la A.S.F. în format electronic (CD) - format Excel.

Art. 16. - (1) Asigurătorii, brokerii de asigurare și subunitățile acestora menționați/menționate la art. 2, respectiv la art. 6 depun situațiile financiare anuale/raportarea anuală, astfel:

- a) la A.S.F. în termen de 120 de zile de la încheierea exercițiului financiar, astfel:
 - (i) în format electronic, prin încărcarea datelor în aplicația EWS;
 - (ii) pe suport hârtie, semnate și ștampilate, conform legii, împreună cu toate documentele prevăzute la art. 15 alin. (1);
- b) la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice în termen de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar, astfel:
 - (i) în format hârtie și în format electronic, la registratura unităților teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice sau la oficiile poștale, prin scrisori cu valoare declarată; sau
 - (ii) numai în formă electronică pe portalul www.e-guvernare.ro, având atașată o semnătură electronică extinsă.

(2) Formatul electronic al situațiilor financiare anuale conținând formularistica necesară și programul de verificare cu documentația de utilizare aferentă se obține prin folosirea programului de asistență elaborat de Ministerul Finanțelor Publice. Programul de asistență este pus la dispoziție, gratuit, de unitățile teritoriale ale

Ministerului Finanțelor Publice sau poate fi descărcat de pe serverul de web al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, de la adresa www.anaf.ro

(3) Asigurătorii și brokerii de asigurare care nu au desfășurat activitate de la data înființării până la 31 decembrie 2017 nu întocmesc situații financiare la data de 31 decembrie 2017, urmând să depună, potrivit legii, o declarație pe propria răspundere la A.S.F. și la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, care să cuprindă toate datele de identificare ale societății:

- a)** denumirea completă (conform certificatului de înmatriculare);
- b)** adresa și numărul de telefon;
- c)** numărul de înregistrare la registrul comerțului;
- d)** codul unic de înregistrare;
- e)** capitalul social.

(4) Pentru completarea declarației de inactivitate entitățile folosesc programul de asistență pus la dispoziție gratuit de către Ministerul Finanțelor Publice pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală; depunerea declarației se efectuează în termen de 60 de zile de la încheierea exercițiului financiar; modalitățile de depunere sunt cele prevăzute la alin. (1) lit. a) pct. (ii) și lit. b).

(5) Situațiile financiare anuale auditate vor fi prezentate A.S.F. și în situația transferului de portofoliu de asigurări, a fuziunii sau a divizării.

(6) Asigurătorii și brokerii de asigurare aflați în lichidare depun, în termen de 90 de zile de la încheierea fiecărui an calendaristic, la A.S.F. și la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, o raportare anuală compusă din formularul de bilanț, cont de profit și pierdere, date informative, situația activelor imobilizate semnate de persoanele care au obligația gestionării societății și de persoanele abilitate potrivit legii să semneze situațiile financiare anuale; raportarea anuală va fi întocmită pe baza bilanței de verificare a conturilor sintetice la data de 31 decembrie 2017.

Art. 17. - (1) Entitățile care îndeplinesc condițiile specificate în reglementările contabile prevăzute la art. 3 alin. (1) întocmesc situații financiare anuale consolidate și raportul consolidat al administratorilor.

(2) Situațiile financiare anuale consolidate, aprobate de consiliul de administrație al societății-mamă și semnate în numele consiliului de președintele acestuia, se depun la A.S.F. până la data de 31 august 2018, documentația cuprinzând:

- a)** bilanțul consolidat;
- b)** contul de profit și pierdere consolidat;
- c)** note la situațiile financiare consolidate;
- d)** raportul consolidat al administratorilor;
- e)** raportul de audit al situațiilor financiare consolidate ale anului 2017, întocmit în conformitate cu prevederile aplicabile, respectiv ale Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare, și ale reglementărilor contabile menționate la art. 3 alin. (1);

f) declarația scrisă a administratorului societății-mamă prin care își asumă răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate și confirmă că:

(i) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate sunt în conformitate cu reglementările contabile aplicabile;

(ii) situațiile financiare anuale consolidate oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea grupului.

(3) Conform prevederilor art. 185 alin. (2) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consiliul de administrație, respectiv directoratul societății-mamă depune la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice copii ale situațiilor financiare anuale consolidate, prevederile alin. (1) din aceeași lege urmând a fi aplicate în mod corespunzător.

Art. 18. - Nedepunerea situațiilor financiare anuale și consolidate, a declarațiilor și a celorlalte informații solicitate la termenele prevăzute în prezenta normă, prezentarea unor situații financiare anuale care conțin date eronate, necorelate sau care nu respectă unitatea de măsură înscrisă la fiecare formular/rând se sancționează conform legislației specifice în materie.

Art. 19. - Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării acesteia.

Art. 20. - La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2017 privind încheierea exercițiului financiar 2016 pentru societățile din domeniul asigurărilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 și 207 bis din 27 martie 2017.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Leonardo Badea

București, 14 martie 2018.

Nr. 5.